

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG AGROMEDITERANSKOG ZAVODA MOSTAR za 2016. godinu

Broj: 06-32/17

Sarajevo, svibanj 2017. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA.....	1
1.	MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	3
III	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	4
1.	UVOD.....	4
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE	4
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	4
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA.....	5
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE.....	6
6.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	6
6.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA	6
6.1.1	Rashodi i izdaci	6
6.1.1.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	6
6.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	6
6.1.1.3	Tekući transferi.....	7
6.1.1.4	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	7
6.2	BILANCA STANJA.....	7
6.2.1	Kratkoročna potraživanja i razgraničenja	7
6.2.2	Stalna sredstva	7
6.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja	8
6.2.4	Popis sredstava, obveza i potraživanja	8
7.	JAVNE NABAVE	8
8.	OSTALI NALAZI	9
8.1	Projekti financirani kreditnim i grant sredstvima.....	9
9.	KOMENTAR.....	10
IV	PRIVITAK GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA	11
	Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu.....	12
	Bilanca stanja na dan 31.12.2016. godine.....	15

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje temeljem provedene financijske revizije koja uključuje reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija iskazanih u financijskim izvješćima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Federalnog agromediteranskog zavoda Mostar za 2016. godinu** koji uključuju Račun prihoda i rashoda, Bilancu stanja, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna i Analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo **Federalnog agromediteranskog zavoda Mostar** odgovorno je za izradu i fer prezentiranje financijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja, koji je definiran Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentiranje financijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o financijskim izvješćima temeljem provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i provedemo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da financijska izvješća **Federalnog agromediteranskog zavoda Mostar** ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvješćima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentiranje financijskih izvješća, u cilju odabira revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije financijskih izvješća. Revizor također, ocjenjuje financijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav unutarnjih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Prema našem mišljenju, financijska izvješća **Federalnog agromediteranskog zavoda**, pokazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i izvora sredstava na dan 31.12.2016. godine, izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i **reviziju usklađenosti** aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima **Federalnog agromediterranskog zavoda Mostar za 2016. godinu** sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvješća, rukovodstvo **Federalnog agromediterranskog zavoda Mostar** je također, odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensku, svrsishodnu i zakonitu uporabu sredstava odobrenih proračunom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standardi za reviziju usklađenosti¹.

Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tomu da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tomu da li je poslovanje **Federalnog agromediterranskog zavoda Mostar za 2016. godinu** prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Pozitivno mišljenje

Prema našem mišljenju aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima **Federalnog agromediterranskog zavoda Mostar za 2016. godinu** sukladne su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Skretanje pozornosti:

Bez kvalifikacije na dato mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- Nije provedeno istraživanje tržišta za nabavu rezervnih dijelova i servisiranje opreme proizvođača „Waters“, već su za isto, primjenom pregovaračkog postupka bez objave obavijesti, dodijeljeni ugovori u vrijednostima 24.902 KM i 10.650 KM dobavljaču koji je dostavio potvrdu proizvođača da je njihov ekskluzivni distributer i pružatelj usluga u BiH iz 2005. godine (točka 7. Izvješća).

Sarajevo, 30.05.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u decembru 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo je li dati predmet revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH;

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Proračun FBiH za 2016. godinu;
- Zakon o izvršavanju Proračuna FBiH za 2016. godinu;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak.

III IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Federalni agromediteranski zavod Mostar (u daljem tekstu Zavod) je Federalna ustanova osnovana sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave² i Odluci Vlade FBiH o preuzimanju poslova iz djelokruga Agromediteranskog instituta Sveučilišta u Mostaru od strane Federalnog agromediteranskog zavoda Mostar od 30.03.2016. godine. Zavod je počeo s radom 19.09.2007. godine, danom donošenja Rješenja o upisu promjena podataka o subjektu upisa u sudski registar, a isti vrši stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: organiziranje izvještajno-prognoznih službi u zaštiti bilja, uzgojno-seleksijski rad u stočarstvu, certificiranje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja, ispitivanje životnih namirnica, kontrolu kvaliteta i kakvoće poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina, mineralnih đubriva i sredstava za zaštitu bilja, poslove iz oblasti vinogradarstva i vinarstva, duhanske proizvodnje i mediteranskog voćarstva, educiranje farmera i briga o zemljištu kao osnovnom prirodnom resursu na području mediteranske klimatske regije i druge poslove biljne i stočne proizvodnje koje su karakteristične za ovu regiju.

Unutarnje ustrojstvo i način rada Zavoda utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji na koji je Vlada FBiH dala suglasnost 16.06.2016. godine

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Zavoda, uređen je način rada i rukovođenja Zavodom, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Istim su sistematizirana radna mjesta za 77 izvršitelja, a na dan 31.12.2016. godine u Zavodu je bilo 44 zaposlenih. Proračunom za 2016. godinu planirano je 49 zaposlenih.

Zavodom rukovodi ravnatelj prof. dr. Marko Ivanković, koji je imenovan rješenjem Vlade FBiH od 08.02.2007. godine.

Sjedište Zavoda je u Mostaru, u ulici Biskupa Čule broj 10.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvješća Zavoda za 2016. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvješćima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa unutarnjim planskim dokumentima revizije, sa prekidima u periodu od studenog 2016. godine do ožujka 2017. godine.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Revizija finansijskih izvješća Zavoda za 2016. godinu se provodi prvi put, tako da analizu postupanja po danim preporukama iz prethodnog izvješća nije moguće sačiniti.

² Službene novine FBiH br. 38/05

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment Zavoda je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Zavod je usvojilo većinu unutarnjih akata i procedura u cilju uspostave funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Zavoda, definiran je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta i izvršitelja za obavljanje poslova i zadataka.

S tim u vezi izvršili smo analizu uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola kao modela, koji se definira kao proces kojeg provodi menadžment, dizajniran kako bi osigurao prihvatljivu garanciju za ostvarivanje ciljeva u: djelatnosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti financijskog izvješćivanja i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonima i propisima. Uzimajući u obzir navedeno naša obveza je bila da se uvjerimo što od navedenih kontrolnih mehanizama je u uporabi u Zavodu.

Pravilnikom o unutarnjoj kontroli, donesenim 31.12.2013. godine, rukovodstvo je definiralo upravljačke, administrativne i računovodstvene kontrolne postupke, izvršilo procjene rizika u poslovanju, te definiralo postupke komuniciranja, nadgledanja, te provođenja kontrolnih aktivnosti.

Naši nalazi, a vezano za funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola ukazuju da isti nije zadovoljavajući u određenim oblastima poslovanja, prvenstveno kod poduzimanja aktivnosti na naplati potraživanja, kao i osiguranja dokaza postojanja potraživanja putem ovjerenih konfirmacija od kupaca. Također, konstatirani su i određeni propusti u javnim nabavama kod dodjele ugovora primjenom pregovaračkih postupaka bez objave obavijesti.

Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i Pravilnikom o plaćama i naknadama namještenika u Zavodu koji su u primjeni od rujna 2010. godine regulirano je pravo na plaću, način obračuna plaće, pravo na naknade plaće i naknade koje nemaju karakter plaća. Iako je nakon toga došlo do izmjena Uredbe o naknadama koje nemaju karakter plaće, nisu urađene izmjene spomenutih pravilnika, što znači da nije izvršeno usklađivanje sa Uredbom.

U zakonski utvrđenom roku je sačinjena i dostavljena Federalnom ministarstvu financija Izjava o fiskalnoj odgovornosti sukladno članku 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Unutarnja revizija

Sukladno odredbama Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH aktivnosti unutarnje revizije Zavoda provodi Jedinica za unutarnju reviziju resornog Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Prema raspoloživim podacima, tijekom revidirane godine, spomenuta Jedinica za unutarnju reviziju nije imala bilo kakvih aktivnosti u Zavodu.

Preporuke:

- ***Izvršiti izmjene i dopune Pravilnika o plaćama i naknadama državnih službenika i Pravilnika o plaćama i naknadama namještenika u cilju usuglašavanja istih s Uredbom o naknadama koje nemaju karakter plaće.***
- ***Poboljšati funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u aktivnostima koje se odnose na naplatu potraživanja i usuglašavanje potraživanja sa kupcima, kao i kod dodjele ugovora primjenom pregovaračkih postupaka bez objave obavijesti.***

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Proračunom FBiH za 2016. godinu Zavodu je odobreno 2.779.653 KM, a Izmjenama i dopunama proračuna za 2016. godinu je odobreno 2.724.948 KM, koliko je iznosio i operativni proračun.

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2016. godinu ukupni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 2.400.138 KM.

Zavod je u utvrđenom roku sačinio pojedinačna financijska izvješća za proračunska sredstva i za podračune 2016. godinu, te ista, kao i zbirno, dostavio nadležnoj Financijsko-informatičkoj Agenciji u utvrđenom roku.

Izvješće o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Zavoda za 2016. godinu dostavljen je Vladi FBiH 10.01.2017. godine.

6. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

6.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

6.1.1 Rashodi i izdaci

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2016. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu 2.400.138 KM, što u odnosu na operativni proračun od 2.630.870 KM predstavlja ostvarenje od 91,23%. Nerealizirani iznos odobrenih sredstava se najvećim dijelom odnosi se na plaće i naknade troškova uposlenih 92.223 KM, naknade troškova uposlenih 38.874 KM, rekonstrukcije i investiciono održavanje 36.695 KM i izdaci za tekuće održavanje 20.259 KM.

Struktura rashoda i izdataka sa indeksom ostvarenja iskazanim u financijskim izvješćima je slijedeća: plaće i naknade uposlenih 1.247.207 KM (51,96%), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 707.310 KM (29,47%), izdaci za nabavu stalnih sredstava 265.315 KM (11,05%), doprinosi poslodavca 114.608 KM (4,78%) i tekući transferi 65.698 KM (2,74%).

6.1.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća sa 31.12.2016. godine iskazani su u iznosu od 1.091.501 KM. Obračun plata i naknada je vršen sukladno zakonskim i drugim propisima i unutaršnjim aktima.

Ukupne naknade troškova zaposlenih ostvarene su u iznosu od 155.706 KM, a odnose se na naknade za prijevoz, topli obrok, regres, jubilarne nagrade i pomoć u slučaju smrti. Isplate naknada vršene su sukladno podzakonskim aktima koji reguliraju pojedine vrste ovih naknada.

6.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 707.310 KM, što predstavlja 33,13% ukupnih rashoda Zavoda. Strukturu navedenih izdataka čine: izdaci za tekuće održavanje 192.619 KM, nabava materijala i sitnog inventara 184.587 KM, ugovorene i druge posebne usluge 167.714 KM, izdaci za energiju 55.701 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge 45.991 KM, izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa 24.209 KM, putni troškovi 19.308 KM, izdaci za usluge prijevoza i goriva 15.581 KM, unajmljivanje imovine 1.600 KM.

Izdaci za tekuće održavanje se najvećim dijelom odnose na usluge opravka i održavanja opreme 98.704 KM i materijal za opravku i održavanje opreme 79.261 KM.

Izdaci za nabavu materijala i sitnog inventara se najvećim dijelom odnose na laboratorijski materijal 77.810 KM, poljoprivredni materijal 53.458 KM, sitan inventar 27.440 KM i izdatke za računarski materijal 6.546 KM.

Ugovorene i druge posebne usluge se najvećim dijelom odnose na izdatke za PDV 36.125 KM, ostale nespomenute usluge 34.012 KM, izdatke za fizičko osiguranje 30.815 KM, ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada 16.562 KM i izdatke za volonterski rad 12.238 KM.

Provedenom revizijom izdataka za materijal, sitan inventar i usluge nisu konstatirani propusti i nedostaci.

6.1.1.3 Tekući transferi

Tekući transferi su iskazani u iznosu od 65.698 KM i isti predstavljaju izmirenje obveza po pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima po tužbama djelatnika o pravima iz radnog odnosa, koja su u prethodnom razdoblju bila iskazana na poziciji vanbilančne evidencije.

6.1.1.4 Izdaci za nabavu stalnih sredstava

Kapitalna ulaganja su realizirana u iznosu od 265.315 KM i odnose se na nabavu opreme u iznosu 251.010 KM i rekonstrukciju i investiciona održavanja u iznosu 14.305 KM. U strukturi nabave opreme najveći iznos se odnosi na laboratorijsku opremu 170.480 KM, mehaničku opremu 51.995 KM, ostali uredski strojevi, uređaji i alati 21.641 KM itd. Postupci i procedure odabira najpovoljnijih dobavljača za nabavu stalnih sredstava obrađena su u poglavlju „Javne nabave“.

6.2 BILANCA STANJA

6.2.1 Kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu 164.899 KM i predstavljaju potraživanja od kupaca za pružene usluge u iznosu 161.710 KM i ostala potraživanja u iznosu 2.898 KM.

Provedenom revizijom je utvrđeno da potraživanja nisu praćena po ročnosti, te ista koja su starija od šest mjeseci nisu iskazana na poziciji sumnjivih i spornih. Prema prezentiranim podacima Zavod je pokrenuo samo dvije tužbe za naplatu potraživanja od kupaca u iznosu 10.733 KM. Uzimajući u obzir navedeno, provedenom revizijom je utvrđeno da se nije postupilo sukladno odredbama članka 38. Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu u cilju naplate potraživanja. Također, Zavod nije proveo usuglašavanje potraživanja sa kupcima obzirom da nisu poslali obrasce izvoda otvorenih stavki na ovjeru, kako je to predviđeno odredbama članka 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Zbog navedenog se ne može potvrditi stanje iskazanih potraživanja u financijskim izvješćima.

Preporuke:

- ***Pratiti potraživanja po ročnosti i poduzimati zakonom predviđene aktivnosti u cilju naplate potraživanja, a potraživanja starija od 6 mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih, sukladno članku 38. Računovodstvenim politikama za Federalne proračunske korisnike i riznicu predviđeno.***
- ***Slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru provesti usuglašavanje iskazanih potraživanja sa kupcima, kako je to odredbama članka 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH predviđeno.***

6.2.2 Stalna sredstva

U financijskim izvješćima Zavoda iskazana su stalna sredstva nabavne vrijednosti 13.415.143 KM, ispravke vrijednosti 4.638.398 KM, te sadašnje vrijednosti 8.776.745 KM, koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava.

Tijekom revidirane godine izvršena je nabava stalnih sredstava u iznosu 265.315 KM, dok je istovremeno izvršeno isknjižavanje stalnih sredstava nabavne vrijednosti 10.518 KM.

6.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 642.578 KM, a odnose se na kratkoročne tekuće obveze 370.958 KM, kratkoročna razgraničenja 159.440 (razgraničeni prihodi) i obveze prema djelatnicima 112.180 KM.

Kratkoročne tekuće obveze se najvećim dijelom odnose na obveze prema dobavljačima 359.678 KM, obveze za PDV 7.094 KM i obveze prema fizičkim osobama 3.328 KM.

Obveze prema djelatnicima predstavljaju neizmirene obveze plaće za mjesec prosinac 2016. godine u iznosu 101.032 KM i obveze prema naknadama troškova uposlenih u iznosu 11.433 KM.

6.2.4 Popis sredstava, obveza i potraživanja

Odlukom od 14.12.2016. godine o provođenju popisa i Rješenjem o imenovanju popisnih povjerenstava naložen je popis imovine, obveza i potraživanja za 2016. godinu. Imenovana su povjerenstva za popis stalnih sredstava i sitnog inventara, povjerenstvo za popis obveza, potraživanja i novčanih sredstava i Središnje popisno povjerenstvo čiji je zadatak da temeljem pojedinačnih popisnih listi sačini Elaborat o popisu i prijedloge potrebnih odluka. Povjerenstvo za popis stalnih sredstava i sitnog inventara je utvrdilo usuglašenost stvarnog stanja utvrđenog provedenim popisom sa stanjem istih iskazanih u financijskim evidencijama. Povjerenstvo za popis obveza, potraživanja i novčanih sredstava je, bez provođenja procjene naplativosti iskazanih potraživanja, također utvrdilo usuglašenost stanja utvrđenog popisom sa stanjem u knjigovodstvenim evidencijama.

Odlukom direktora od 31.01.2017. godine je usvojen Elaborat o popisu opreme, stalnih sredstava, sitnog inventara, neizmirenih obveza, potraživanja i novčanih sredstava u blagajni za 2016. godinu.

7. JAVNE NABAVE

Plan javnih nabava roba, usluga i radova za 2016. godinu je donesen u siječnju 2016. godine, kako je propisano člankom 17. Zakona o javnim nabavama. Rješenjem Direktora od 01.02.2016. godine imenovano je Stalno povjerenstvo za provođenje postupka javne nabave roba, usluga i ustupanju radova Zavoda u 2016. godini.

Prema prezentiranim podacima, u 2016. godini zaključena su 64 ugovora o javnim nabavama u vrijednosti 557.362 KM, od čega se 18 ugovora u vrijednosti 195.531 KM za nabavu stalnih sredstava, a preostalih 46 ugovora u vrijednosti 361.831 KM za nabavu roba i usluga iskazanih kao tekući rashodi. U postupku odabira najpovoljnijih ponuđača primijenjena su 44 izravna sporazuma u vrijednosti 170.381 KM, 15 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda u vrijednosti 287.988 KM, četiri ugovora u vrijednosti 66.047 KM su dodijeljena primjenom pregovaračkog postupka bez objave, a jedan ugovor za usluge fizičke i tehničke zaštite ljudi i imovine u vrijednosti 32.946 KM je dodijeljen sukladno Aneksu II dio B Zakona o javnim nabavama.

Revidirali smo osam postupaka koji se odnose na nabavu stalnih sredstava u vrijednosti 190.540 KM, od čega pet ugovora dodijeljenih putem konkurentskih zahtjeva i tri ugovora dodijeljena izravnim sporazumima i pri tome nisu konstatirani propusti i nedostaci. Revidirali smo i 26 postupaka odabira najpovoljnijih ponuđača i za tekuće izdatke u vrijednosti od 254.817 KM, od čega tri postupka dodjele ugovora putem pregovaračkog postupka bez objave obavijesti, sedam ugovora dodijeljenih putem konkurentskog zahtjeva i 16 izravnih sporazuma. Tom prilikom smo samo kod pregovaračkih postupaka konstatirali određene propuste i nedostatke.

Naime, od četiri primijenjena pregovaračka postupka bez objave provedena tijekom 2016. godine, revidirali smo tri ugovora ukupne vrijednosti 55.047 KM bez PDV-a. Navedene nabave se odnose na održavanje i servis opreme proizvođača Agilent i Waters putem ekskluzivnih distributera za područje BiH, te su zaključeni ugovori: Umjeravanje/servis i održavanje sa izmjenom rezervnih dijelova opreme HPLC-a proizvođača Waters u iznosu od 24.902 KM bez PDV-a (inicijalna ponuda je bila 25.524 KM),

Održavanje i servis (nabava rezervnih dijelova po potrebi) opreme Waters u Laboratoriju za higijensku ispravnost namirnica Zavoda u iznosu od 10.650 KM bez PDV-a (inicijalna ponuda je bila 11.183 KM) i Održavanje, nabava i izmjena rezervnih dijelova opreme proizvođača Agilent u iznosu od 19.495 KM bez PDV-a (nakon pregovaranja odobren popust od 2% u vidu isporuke dodatne robe gratis u vrijednosti 389,90 KM po potrebi naručioca).

Navedene nabave putem pregovaračkog postupka bez objave su knjigovodstveno evidentirane na poziciji izdataka za održavanje, iako smo uvidom u dokumentaciju utvrdili da se značajan dio nabava odnosi na nabavu rezervnih dijelova značajne pojedinačne vrijednosti. Primjera radi, navodimo nabavu računara PC HP vrijednosti 2.100 KM, zamjena dijelova iz paketa TQD u iznosu 6.200 KM i zamjena dijelova iz paketa HPLC-FLD u iznosu 3.300 KM.

Napominjemo, točkom 1. Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i Riznicu predviđeno je da proračunski korisnici u čijem poslovanju se pojavljuju poslovni događaji koji zahtijevaju dodatna pravila za knjigovodstveno evidentiranje trebaju uraditi vlastite računovodstvene politike. Iako se u svom poslovanju susreće s određenim specifičnostima, Zavod nije uradio vlastite računovodstvene politike, što bi omogućilo pravilno iskazivanja vrijednosti imovine u financijskim izvješćima.

Dobavljač opreme Agilent je dostavio potvrdu izdanu od strane Agilent Technologies kojom se potvrđuje da je imenovani dobavljač ovlašteni distributer firme Agilent za BiH u 2016. godini. Dobavljač opreme Waters je dostavio potvrdu izdanu od strane Waters Ges.m.b.H dana 28.06.2005. godine kojom se potvrđuje da je imenovani dobavljač njihov ekskluzivni distributer i pružatelj usluga u BiH. Imajući u vidu da je potvrda o ekskluzivnosti zastupništva za opremu Waters izdata 2005. godine smatramo da je bilo neophodno ponovno ispitati tržište s ciljem izbora najpovoljnijeg ponuđača.

Preporuke:

- ***Donijeti vlastite Računovodstvene politike u kojima će biti precizno reguliran način knjiženja izdataka koji se odnose na servisiranje i zamjenu rezervnih dijelova Laboratorijske opreme.***
- ***Ukoliko se radi o rezervnim dijelovima/opremi koji produžavaju vijek trajanja i funkcionalnost osnovnog sredstva, nabavu iste knjigovodstveno evidentirati kao stalna sredstva, sukladno vlastitim računovodstvenim politikama.***
- ***Izvršiti ponovno ispitivanje tržišta kod izbora najpovoljnijeg ponuđača za održavanje i servisiranje opreme u Laboratoriju za higijensku ispravnost namirnica, a u cilju što efikasnijeg korištenja javnih sredstava i transparentnosti.***

8. OSTALI NALAZI

8.1 Projekti financirani kreditnim i grant sredstvima

Pored proračunskih Zavod je u 2016. godini raspolagao i sa 32.921 KM sredstava raspoloživih na dva podračuna otvorena u okviru Jedinog računa Riznice, na kojima su iskazani rashodi u iznosu 32.896 KM.

Sa podračuna za financiranje projekta - Zaštita i očuvanje neretvanskog zubatka, mekousne pastre i glavatice u kontroliranim uvjetima do poribljavanja u rijeku Neretvu i pritoke isplaćeno je 11.315 KM, po osnovu ugovora o djelu zaključenim 01.04.2016. godine, na razdoblje od 3 mjeseca za usluge zaštite i očuvanja neretvanskog zubatka, mekousne pastre, neretvanske pastre i glavatice u kontroliranim uvjetima do poribljavanja u rijeku Neretvu i pritoke. Ugovorom je definirano da će se plaćanje izvršenih usluga vršiti na temelju dostavljenog izvješća izvršitelja usluga o uslugama izvršenim za razdoblje na koji se izvješće odnosi. Provedenom revizijom je utvrđeno da je ugovorena naknada isplaćena temeljem izvješća pružatelja usluga o realizaciji projekta na dan 31.12.2015. godine, što znači da nisu poštovane odredbe zaključenog ugovora o pružanju usluga na realizaciji spomenutog projekta u dijelu isplate naknade nakon obavljenog posla, što se dokumentira prezentiranim izvješćem.

Sa podračuna za realizaciju projekta - Mediterranean Medicinal Herbs - MED MED HERBS isplaćeno je 21.581 KM na ime povrata neutrošenih sredstava Evropskoj komisiji, kao investitoru, a na osnovu zahtjeva od 11.12.2015. godine.

Preporuka:

- *Rashode proistekle zaključivanjem ugovora o djelu priznavati isključivo temeljem prezentiranih izvješća, koja potvrđuju da su poslovi koji su bili predmetom ugovora o djelu doista i izvršeni.*

9. KOMENTAR

Federalni agromediteranski zavod Mostar se u ostavljenom roku očitovao Dopisom broj: 01-05-3-796-2/17 od 26.05.2017. godine na dostavljeni Nacrt Izvješća o financijskoj reviziji Federalnog agromediteranskog zavoda Mostar za 2016. godinu. U Očitovanju nisu date primjedbe na dostavljeni Nacrt Izvješća, te samim tim isto predstavlja Konačno Izvješće.

**Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju**

Mirsada Janjoš, dipl. oec.

**Nadležni
rukovodilac**

Sead Čorbo, dipl. oec.

**Tim
za reviziju:**

**Danko Buhač, dipl. oec. - vođa tima
Aida Jogić, dipl. oec. - član tima**

**IV PRIVITAK
GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA**

Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu					
Naziv institucije: Federalni agromediteranski zavod Mostar					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI					
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)					
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća					
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)					
Porezi na dobit poduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih org. i druš.za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu					
3. Porezi na plaću i radnu snagu					
4. Porez na imovinu					
5. Domaći porezi na dobra i usluge					
6. Porez na dohodak					
7. Prihodi od indirektnih poreza					
8. Ostali porezi					
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)					
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija					
Ostali prihodi od imovine					
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdanu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i dr.prihodi					
Administrativne takse					
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse					
Ostale proračunske naknade i takse					
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima					
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)					
Neplanirane uplate –prihodi					
Novčane kazne					
Drugi tekući prihodi					
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)					
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti					
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada					
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					
16. Donacije					
II. RASHODI (od 1 do 7)					
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.327.870	2.134.823	2.168.169	193.047	92%
Bruto plaće i naknade plaća	1.378.304	1.247.207	1.232.692	131.097	90%
	1.183.724	1.091.501	1.083.410	92.223	92%

	Naknade troškova zaposlenih	194.580	155.706	149.282	38.874	80%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	124.291	114.608	113.758	9.683	92%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	756.969	707.310	821.719	49.659	93%
	Putni troškovi	21.000	19.308	16.194	1.692	92%
	Izdaci za energiju	65.000	55.701	63.156	9.299	86%
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	46.000	45.991	48.263	9	100%
	Nabava materijala i sitnog inventara	195.000	184.587	310.390	10.413	95%
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	20.000	15.581	17.544	4.419	78%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	1.700	1.600	1.600	100	94%
	Izdaci za tekuće održavanje	212.878	192.619	183.813	20.259	90%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	27.000	24.209	31.937	2.791	90%
	Ugovorene i druge posebne usluge	164.044	163.379	148.822	665	100%
	Ugovorene i druge posebne usluge – izdaci za sudske presude	4.347	4.335		12	100%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	68.306	65.698		2.608	96%
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
	Tekući transferi pojedincima					
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
	Subvencije javnim poduzećima					
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije financijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	68.306	65.698		2.608	96%
5.	Kapitalni transferi					
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim poduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi financijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate					
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća proračunska pričuva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)					
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	303.000	265.315	193.160	37.685	88%
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabava građevina					
	Nabava opreme	252.000	251.010	142.628	990	100%
	Nabava ostalih stalnih sredstava					
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava					
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	51.000	14.305	50.532	36.695	28%
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	303.000	265.315	193.160	37.685	88%
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)					
	IV. TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od financijske imovine					
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					

	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih poduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu					
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima					
	Pozajmljivanje javnim poduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANCIJSKE IMOVINE (1.-2.)					
	V. TRANSAKCIJE U FINANCIJSKIM OBVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja					
	Primici od dugoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova					
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)					
	UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (A+B+C)					

Ravnatelj je Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu odobrilo dana 24.02.2017.godine

Direktor
prof.dr.sc. Marko Ivanković

Bilanca stanja na dan 31.12.2016. godine			
Naziv institucije: Federalni agromediteranski zavod Mostar			
Opis	31.12.2016.	31.12.2015.	Procentat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	642.578	824.718	78%
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	2	1.144	0%
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	164.699	160.822	102%
4.Kratkoročni plasmani			
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	477.877	442.965	108%
6.Zalihe materijala i robe		219.787	0%
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	8.776.745	9.090.452	97%
9. Stalna sredstva	13.415.143	13.160.346	102%
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	4.638.398	4.069.894	114%
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	8.776.745	9.090.452	
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	9.419.323	9.915.170	95%
II PASIVA			
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	642.578	812.348	79%
19.Kratkoročne tekuće obveze	370.958	544.412	68%
20.Obveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obveze prema zaposlenicima	112.180	112.399	100%
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	159.440	155.537	103%
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)			
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	8.776.745	9.102.822	96%
28.Izvori stalnih sredstava	8.776.745	9.090.452	97%
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima		12.370	0%
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	9.419.323	9.915.170	95%

Na poziciji „Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima za proračunske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Ravnatelj je Bilancu stanja na dan 31.12.2016. godine odobrilo dana 24.02.2017. godine.

Direktor
prof.dr.sc. Marko Ivanković